

# HİPERTASİYON VE MİGREN. ENDOTEL DİSFONKSİYONUNUN YENİ BİRLİKTELİĞİ

**Uzm. Dr. Mehmet Vedat ÇALDIR**

**Amaç:** Bu çalışmada, kötü kardiyovasküler sonlanımla ve endotel disfonksiyonu ile ilişkisi gösterilmiş olan hipertansiyonun non-dipper(NDHT) alt tipi ve migren alt tiplerinin(auralı/aurasız) ilişkili olup olmadığını değerlendirmek istedik.

**Yöntem.** Çalışmaya, nöroloji polikliniğine baş ağrısı şikayetiyle başvurarak ICHD kriterlerine göre migren tanısı konulan ve poliklinik vizitinde ölçülen kan basınçları sistolik  $\geq 140$  mmHg ve/veya diyastolik  $\geq 90$  mmHg olan veya halihazırda antihipertansif ilaç kullanması sebebiyle hipertansif olarak kabul edilen 68 (15 erkek, 53 kadın, ortalama yaş  $39 \pm 8$ ) hasta kabul edildi. Bu hastalar auralı (n:16) ve aurasız (n:52) migren olarak iki ayrı gruba ayrıldı. Tüm hastalara ambulatuvar kan basıncı izlemesi (AKBİ) yapıldı. Buna göre de gece ortalama kan basıncı düşüşü gündüz ortalamasına göre %10'dan fazla olanlar dipper hipertansiyon(DHT)(n:48), daha az olanlar ise non-dipper hipertansiyon(NDHT)(n:20) olarak gruplandırıldı. Migren tipinin hipertansiyonun hangi tipiyle ilişkili olduğu incelendi. Çalışmaya , diabetes mellitusu, hiperlipidemisi, sigara kullanımı ve ispatlı koroner arter hastalığı olan ve sekonder hipertansiyonlu hastalar alınmadı.

**Bulgular:** Aurasız migreni olan 52 hastanın 11'inde(%21) NDHT saptanmışken, auralı migreni olan 16 hastanın 9'unda(%56) NDHT saptandı. Yapılan ki kare analizi sonucunda, auralı migreni olan hastalarda anlamlı olarak NDHT sıklığı fazla olarak tespit edildi ( $p < 0.007$ ).

**Sonuç:** Bu çalışmada, daha çok uç organ hasarı ve kardiyovasküler kötü sonlanım ile ilişkisi gösterilmiş olan NDHT, benzer şekilde daha çok serebrovasküler sonlanımla ilişkisi gösterilmiş olan auralı migren yüksek birliktelik göstermektedir. Bu da endotel disfonksiyonun ortak patogenetik mekanizma olabileceğini düşündürmektedir. Özellikle auralı migrenli hastalarda daha sıkı kardiyovasküler risk düzeltilmesi yapılması kardiyovasküler morbidite ve mortalitelerine katkı sağlayabilir.